

Bourgondiëstraat (Elverdinge (Ieper), West-Vlaanderen)

Projectcode: 2017H271

30/08/2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteur: Bart Bot, Clara Thys, Aaron Willaert, Joren De Tollenaere en Wouter Van Goidsenhoven
Wetenschappelijke begeleiding: Jan Decorte

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Bart Bot OE/ERK/Archeoloog/2016/00114

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1. Administratieve gegevens

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer:

A1 Planning

J. Plateaustraat 3
B-8400 Oostende

b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog

OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

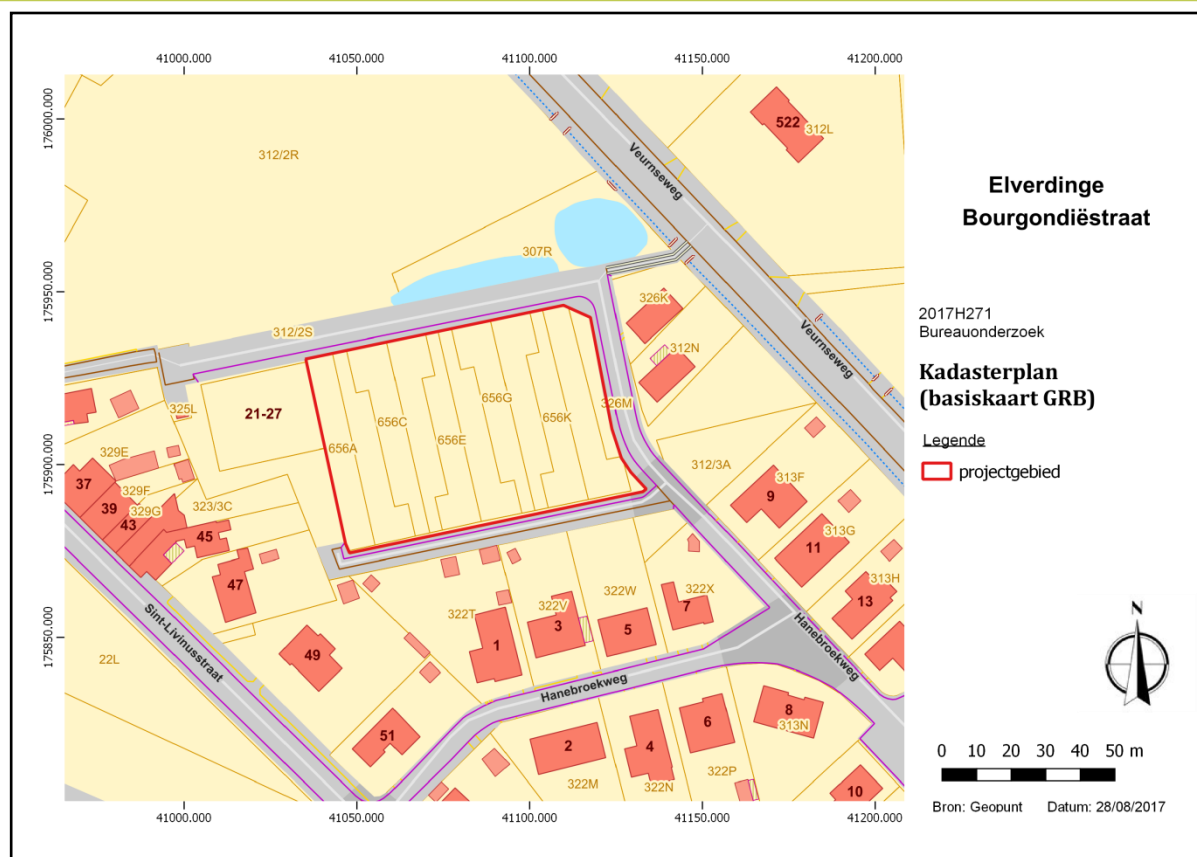
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog

Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge

d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:

Provincie West-Vlaanderen Gemeente Ieper Deelgemeente Elverdinge Postcode 8906 Adres
Bourgondiëstraat Toponiem Sint-Jansdreef Bounding box (Lambertcoördinaten) $X_{\max}$, $Y_{\max}$; $X_{\min}$, $Y_{\min}$:
41133, 175945; 41035, 175874

e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of nummers en kaartje : Ieper, Afdeling Elverdinge, Sectie C, Perceelnummers 656A, 656B, 656C, 656B, 656D, 656E, 656F, 656G, 656H, 656K, 656L, 326M

Figuur 1 Kadasterplan met aanduiding van het plangebied. (bron: geopunt)

2.2 Synthese

Aanleiding van onderhavig bureauonderzoek is een geplande verkaveling ter hoogte van de Bourgondiëstraat te Elverdinge (Ieper, Prov. West-Vlaanderen). Concreet gaat het om een wijziging van de lotenverdeling waarbij een andere impact op het projectgebied wordt verwacht. Het projectgebied wordt in deze studie Elverdinge Bourgondiëstraat genoemd.

Met dit bureauonderzoek wordt de eerste stap gezet van het archeologisch vooronderzoek met het oog op het bekomen van een bekrachtigde archeologienota en aldus de behartiging van de archeologische belangen binnen de planrealisatie conform het actueel Vlaams erfgoedbeleid.

Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande aanvraag van verkavelingsvergunning waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De totale oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 4708m². Vandaar is men verplicht een archeologienota bij de aanvraag in te dienen.

Het projectgebied ligt ten noordwesten van Ieper, ca. 5km verwijderd van het centrum van Ieper. Het plangebied wordt in het noorden begrensd door de Bourgondiëstraat, ten oosten ligt de Hanebroekweg. 500m ten westen van het projectgebied loopt de Kemmelbeek. Ca. 700m ten zuidoosten van het plangebied loopt de Wanebeek. Kadastraal is het plangebied terug te vinden onder Ieper, Afdeling Elverdinge, Sectie C, Perceelnummers 656A, 656B, 656C, 656B, 656D, 656E, 656F, 656G, 656H, 656K, 656L, 326M.

Er wordt een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd voor een geplande verkaveling. In totaal worden 10 nieuwbouwwoningen gebouwd. In de noordoostelijke hoek van het plangebied wordt parkeergelegenheid voorzien. De bouw gaat gepaard met de aanleg van verschillende nieuwe nutsleidingen.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan er gesteld worden dat het archeologisch potentieel vrij groot is. Uit het kaartmateriaal blijkt dat het plangebied vermoedelijk bewoning kende vanaf de 19de eeuw. Dit is echter niet met zekerheid te zeggen. In de omgeving is nog niet veel archeologisch

onderzoek uitgevoerd. Uit het onderzoek aan het Fluxys-tracé blijkt wel dat de hoger gelegen gronden tussen de Kemmelbeek en de Ieperlee aantrekkelijk waren voor bewoning. Op basis van dit gegeven kan een hoog verwachtingspatroon naar voren worden geschoven voor de steentijd t.e.m. de (post)middeleeuwen. Voor wat betreft de steentijden kan een bijkomend argument naar voren worden geschoven. Op de bodemkaart staat de grond van het plangebied gekarteerd als Ldp(o), colluviale gronden die een (potentieel oude) bodem hebben afgedekt. Op basis van dit gegeven is het potentieel op een goed bewaard steentijdniveau groot.

Uit het kaartmateriaal blijkt dat het plangebied zich ter hoogte van een zogenaamde 'redoute' uit WOI bevindt. Het potentieel op WOI-resten (loopgraven, afvalkuilen,...) is bijgevolg zeer hoog.

Het plangebied kende in de 19de eeuw vermoedelijk bebouwing, dit is echter niet met zekerheid te stellen. Wat wel vast staat is dat vanaf de jaren 1970 een gebouw in de noordwestelijke hoek van het plangebied staat. Dit gebouw wordt vermoedelijk op het einde van de 20ste eeuw of het begin van de 21ste eeuw afgebroken. In de plaats verschijnt in de noordoostelijke hoek van het terrein een ander gebouw. Deze bouwactiviteiten hebben een serieuze verstoring van de bodem teweeggebracht. Omtrent de verstoring werd info ingewonnen bij Jan Decorte (CO₇). Uit deze info blijkt dat het plangebied grotendeels werd verstoord.

2.3 Gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.1 Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

In deze sectie volgt een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen. Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is. Na dit gemotiveerd advies volgt het concrete programma van maatregelen voor project Elverdinge Bourgondiëstraat.

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Alle nuttige en noodzakelijke onderzoeken werden uitgevoerd.

2° de aanwezigheid van een archeologische site:

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek kan aangetoond worden dat het archeologisch potentieel van het projectgebied groot is

3° de waardering van de archeologische site:

Archeologische resten zouden informatie kunnen verschaffen over de vroege menselijke aanwezigheid in de streek en WOI.

4° de impactbepaling:

Op basis van de plannen die werden ontvangen van de initiatiefnemer kon de impact van de geplande werken bepaald worden.

5° de bepaling van de maatregelen:

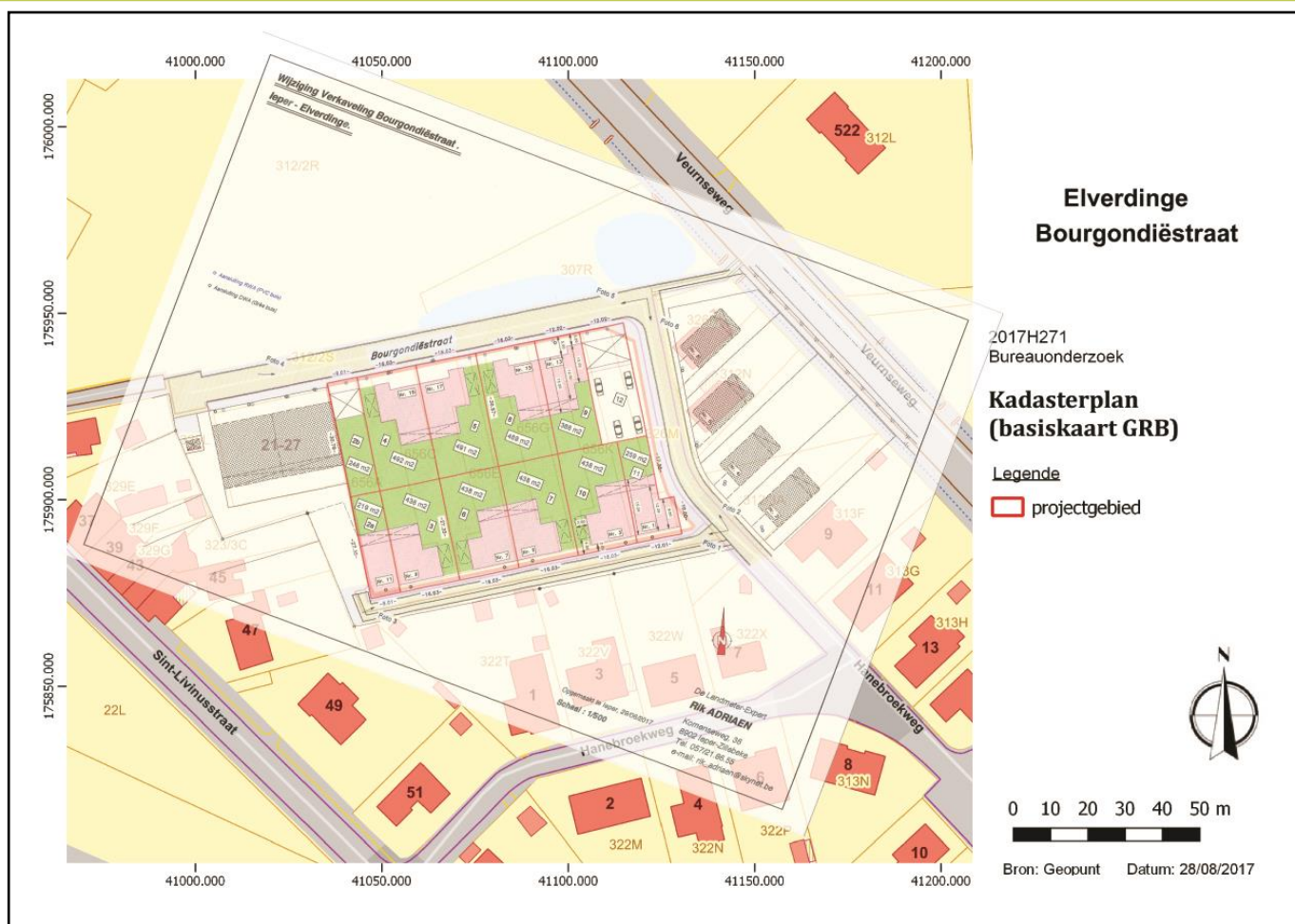
Zie programma van maatregelen.

2.3.2 Programma van maatregelen: gemotiveerd advies en programma van maatregelen

2.3.2.1 Impactbepaling

Er wordt een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd voor een geplande verkaveling. In totaal worden 10 nieuwbouwwoningen gebouwd. In de noordoostelijke hoek van het plangebied wordt parkeergelegenheid voorzien. De bouw gaat gepaard met de aanleg van verschillende nieuwe nutsleidingen.

De aanleg van de nieuwbouwwoningen samen met de nutsleidingen zullen een grote impact op de bodem hebben. Ook het zwaar verkeer tijdens de werken binnen het plangebied is een grote factor van verstoring.

Figuur 2 Projectie van het verkavelingsplan op het kadasterplan. (bron: geopunt en initiatiefnemer)

2.3.2.2 Gemotiveerd advies

Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen: Rekening houdende met de criteria uit de Code Goede Praktijk (CGP), hoofdstuk 5.2, werd de noodzaak tot verder vooronderzoek afgewogen:

- *Landschappelijk bodemonderzoek* Cfr. CGP 7.3: Het landschappelijk bodemonderzoek heeft als doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door een gerichte staalname. Er wordt geadviseerd om geen voorafgaandelijk landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren. Ondanks het gegeven dat er potentieel een oude bodem bewaard is, is het plangebied te klein om een bodemonderzoek uit te voeren. Het onderzoek zou een te grote kost met zich meebrengen.
- *Geofysisch onderzoek* Cfr. CGP 7.4: Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.
- *Veldkartering* Cfr. CGP 7.5: Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door een visuele inspectie van een terrein. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing.

- *Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek Cfr. CGP 8.4 en 8.5:* Het verkennend archeologisch booronderzoek heeft als doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Het waarderend archeologisch booronderzoek heeft als doel reeds opgespoorde archeologische sites te evalueren door middel van boringen. In het geval van het projectgebied is deze onderzoeksmethode niet van toepassing. Ondanks het gegeven dat er potentieel een oude bodem bewaard is, is het plangebied te klein om een bodemonderzoek uit te voeren. Het onderzoek zou een te grote kost met zich meebrengen.

- *Proefsleuven en proefputten Cfr. CGP. 8.6:* Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Ook hier werd gekozen om deze methode niet toe te passen.

Op basis van de verzamelde gegevens kan gesteld worden dat een verder onderzoek van de site niet aangewezen is. Hoewel het potentieel van de site hoog is blijkt uit het uitgevoerde onderzoek dat het plangebied in het verleden grotendeels werd verstoord. De kans dat er zich nog archeologische resten bevinden binnen het plangebied is dan ook zeer klein. Een onderzoek toegespitst op steentijden binnen dit kleine plangebied lijkt niet op te wegen tegen de kostprijs van dergelijke onderzoek.

2.4 Bibliografie

- Agentschap Onroerend Erfgoed 2016
- AGIV
- DOV Vlaanderen
- Geoportaal
- Geopunt